TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN TRÀNG ĐỊNH** **TỈNH LẠNG SƠN**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 02 /2023/QĐDS-ST	*Tràng Định, ngày 19 tháng 6 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TRÀNG ĐỊNH, TỈNH LẠNG SƠN

Với thành phần giải quyết việc dân sự:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Văn Bẩy.

Thư ký phiên họp: Bà Bế Thị Kiều - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tràng Định, tỉnh Lạng Sơn.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tràng Định, tỉnh Lạng Sơn tham gia phiên họp: Ông Hoàng Trọng Hinh - Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 6 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tràng Định, tỉnh Lạng Sơn mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/2023/TLST-VDS ngày 28 tháng 3 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp số: 02/2023/QĐST-VDS ngày 06 tháng 6 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Hoàng Văn S, sinh năm 1959, có mặt;

Địa chỉ: Thôn L, xã C, huyện T1, tỉnh Lạng Sơn.

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan*:

1. Anh Hoàng Văn C1, sinh năm 1987, vắng mặt;

2. Bà Hứa Thị H, sinh năm 1966, vắng mặt;

3. Chị Hoàng Thị T, sinh năm 1996, vắng mặt

Cùng địa chỉ: Thôn L, xã C, huyện T1, tỉnh Lạng Sơn.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu đề ngày 24/3/2023, bản tự khai của người yêu cầu ông Hoàng Văn S và các tài liệu đã được công khai tại phiên họp, ông Hoàng Văn S trình bày: Ông có hai người con, trong đó có 01 con trai là Hoàng Văn C1, sinh

năm 1987. Từ năm 1987 – 1994, anh Hoàng Văn C1 còn nhỏ nên ở nhà được Bố mẹ chăm sóc. Từ năm 1994 – 2003, anh Hoàng Văn C1 đi học. Lúc đang học lớp 9, anh C1 vừa đi học vừa phụ giúp bố mẹ công việc chẳng may bị cành cây rơi xuống đầu nhưng không nói cho bố mẹ biết, sau đó thường xuyên đau đầu, đêm ít ngủ, tính nết thay đổi, tinh thần không ổn định, phá nhà cửa, đồ đạc, đốt chăn màn, quần áo. Gia đình đưa đến TTCCBXH tỉnh Lạng Sơn và được chẩn đoán rối loạn tâm thần, sau đó được bác sĩ kê đơn và điều trị bệnh ngoại trú, bệnh tình thuyên giảm. Sau một khoảng thời gian, tính nết của anh C1 lại thay đổi, hay nói linh tinh, hay cười một mình, hay đau đầu và đập phá nhà cửa. Trong khoảng thời gian này nhờ có người quen giới thiệu nên gia đình đã đưa con đến Bệnh viện Tâm thần Trung ương để chữa trị và được chẩn đoán loạn thần cấp, sau đó bệnh viện cho gia đình đưa anh C1 về và điều trị tại nhà. Hiện nay anh Hoàng Văn C1 vẫn sống cùng gia đình và được hưởng trợ cấp hàng tháng của UBND xã Chí Minh. Nay ông Hoàng Văn S yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Hoàng Văn C1 mất năng lực hành vi dân sự.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Hứa Thị H, chị Hoàng Thị T có bản tự khai giống với trình bày của ông Hoàng Văn S và yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Hoàng Văn C1 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tràng Định, tỉnh Lạng Sơn nhận định:

[1] *Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:* Yêu cầu về việc "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại huyện Tràng Định, tỉnh Lạng Sơn nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tràng Định, tỉnh Lạng Sơn.

[2] *Về thủ tục tố tụng*: Tại phiên họp vắng mặt người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, có đơn xin giải quyết vắng mặt. Căn cứ khoản 3 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, Toà án tiếp tục tiến hành phiên họp vắng mặt đương sự theo quy định.

[3] *Về yêu cầu của đương sự:* Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: "1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...".

[4] Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 126/KLGĐ ngày 12/6/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần Trung Ương đối với Hoàng Văn C1, sinh năm 1987; địa chỉ: Thôn L, xã C, huyện T1, tỉnh Lạng Sơn. Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau: Tại thời điểm giám định đối tượng Hoàng Văn C1 bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Bệnh ở giai đoạn tiến triển. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

[5] Như vậy, yêu cầu của ông Hoàng Văn S về việc yêu cầu tuyên bố anh Hoàng Văn C1 mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[6] *Về lệ phí:* Lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000 (ba trăm nghìn) đồng do ông Hoàng Văn S là người yêu cầu chịu.

[6] Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tràng Định, tỉnh Lạng Sơn phát biểu: Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật. Về nội dung, đề nghị Tòa án nhân dân huyện Tràng Định căn cứ khoản 1 Điểm 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 144, khoản 1 Điều 149, các Điều 367, 369, 370, 371, 372, Điều 376, 377 Bộ luật Tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu của ông Hoàng Văn S về việc yêu cầu tuyên bố anh Hoàng Văn C1 mất năng lực hành vi dân sự. Ông Hoàng Văn S phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Hoàng Văn S:

Tuyên bố anh Hoàng Văn C1, sinh năm 1987; địa chỉ: Thôn L, xã C, huyện T1, tỉnh Lạng Sơn mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí: Lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000 (ba trăm nghìn) đồng do ông Hoàng Văn S chịu nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm 300.000 (ba trăm nghìn) đồng do ông Hoàng Văn S đã nộp theo Biên lai thu số AA/2021/0006373 ngày 28/3/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Tràng Định, tỉnh Lạng Sơn. Xác nhận ông Hoàng Văn S đã nộp đủ lệ phí.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân huyện Tràng Định có quyền kháng nghị trong hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lạng Sơn có quyền kháng nghị trong hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Lạng Sơn;
- Sở Tư pháp tỉnh Lạng Sơn;
- VKSND tỉnh Lạng Sơn
- VKSND huyện Tràng Định;
- Chi cục THADS huyện Tràng Định;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu hồ sơ vụ án.

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Văn Bẩy